

נער גילה בטיול שנתי נר שמן קדום וייחודי בן כ-1,600 שנה

Posted on 27 במרץ 2024 by שוש להב

הנר האיר את לילותיהם של חיילים רומאים, שמרו על מצד במעלה עקרבים. הנער מסר את הנר לאוצרות המדינה וקיבל מרשות העתיקות תעודה על אזרחות טובה

Categories: [מה חדש?](#), [ראשי](#)

Tag: [נר שמן קדום](#)

יונתן פרנקל בן ה-16, תלמיד תיכון "תמר" בהוד השרון, יצא לפני כשבועיים עם כיתתו לטיול שנתי במעלה עקרבים בדרום. כשעצרה הכיתה להפסקת צהרים ממושכת ליד מצד צפיר, החל יונתן להרים אבנים מהחול ולבחון אותן. "אחת האבנים שהרמתי היתה מלאה באדמה. ניערתי אותה, כשלתע ראיתי שמופיעה עליה דוגמה. אז, הבנתי שמדובר בחפץ מעוצב ולא באבן פשוטה".

יונתן מסר את הנר למורה וזו העבירה אותו למורה דרדך, שגילה אחריות ודאג כי הנר יגיע לידו של ארכיאולוג נפת נגב דרומי ברשות העתיקות, **אלכס פרייברג**. יונתן קיבל תעודת הוקרה על גילוי מעשה של אזרחות טובה.

הנר בן ה-1600 שנה שימש להארת המצד. צילום יולי שוורץ, רשות העתיקות
 נר השמן שהתגלה במצד צפיר, נוצר בפטרה שבירדן במאות ה-4'-5' לספירה. כאשר הנר שנמצא כשהוא שבור בחלקו, הגיע לידיה של **ד"ר טלי אריקסון-גיני**, חוקרת בכירה ברשות העתיקות, היא התרגשה מאוד. "אמנם נרות מסוג דומה התגלו במצד חצבה-וגם בממשית, במצד יטבתה ובפטרה, אבל נר זהה לזה שמצא יונתן, התגלה לפני 90 (!) שנה, ע"י הארכיאולוג **נלסון גליק** גם הוא במצד צפיר", היא אומרת.

"אנחנו יודעים כי בין הישוב הנבטי-רומי ממשית למכרות הנחושת של פיינן (פונון המקראית) בערבה התיכונה, לא רחוק ממושב עין יהב של היום, עברה במאות ה-4-6 דרך סחר קדומה. כדי לשמור על מעבר הנחושת ואולי אף על זהב, הוקמו בין ראש מעלה עקרבים לבין מצד חצבה שורה של מצדים, שמצד צפיר הוא אחד מהם. סיורים של פרשים-חיילים רומיים שמרו על הדרך החשובה. "ממש אפשר לדמיין איך הנר שופך את אורו במצד החשוך והמבודד שבו שהו החיילים הרומיים".

"אני מבקש להודות ליונתן על אזרחותו הטובה", אומר **אלי אסקוידו**, מנהל רשות העתיקות. "כל החזרה של ממצא לאוצרות המדינה, יכולה לשפוך אור (במקרה הזה - פשוטו כמשמעו) משמעותי על העבר שלנו".

<https://www.youtube.com/watch?v=UHDWKP7IpSc>

[מוזמנים גם לבקר בקבוצת הפייסבוק שלנו 'טיול משפחתי בארץ ובעולם](#)